

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

نمونه سوال گام به گام

امتحان نهایی جزو

دانلود آزمون های آزمایشی

نوع آزمون:	آموزشگاه:	نام و نام خانوادگی:
زمان آزمون:	طرح سوال: گروه فارسی ششم	کلاس:

معنی لغت‌های مهم درس

ازلی:	همیشگی، ابدی	خاموشی:	سکوت
آداب:	جمع ادب	حاجت:	نیاز، احتیاج
الفت:	دوستی	جهل:	نادانی
بانگ:	فریاد	تواضع:	فروتنی
فارغ:	آسوده	خفته:	خواب
خوان:	سفره	درشتی:	ناهمواری، تندی
زیادت:	بیشتر	شأن:	مقام و رتبه
طعام:	غذا	بل:	بلکه
تعالی:	بلند مرتبه	فضل:	صاحب فضیلت، دانا
فواید:	جمع فواید	جفا:	ستم
محرم:	راز دار	مدھوش:	سرگشته، حیران، آشفته

معنی متن

آداب طعام خوردن

اول دست و دهان پاک کند، آن گاه به کنار خوان حاضر آید و چون بر خوان بنشیند، دهان فراغ باز نکند و لقمه بزرگ نگیرد، بلکه اعتدال نگاه دارد و به طعام نظر نکند و طعام نبوید و نگزیند و اگر طعام اندک بود آن را به دیگران ایثار کند و در لقمه‌ی دیگران نظر نکند و پیش از دیگران دست باز نگیرد، بل اگر سیر شده باشد، تعلی می‌آرد تا دیگران نیز فارغ شوند و اگر در میان طعام به آب حاجت افتاد، به شتاب نخورد و آواز از دهن بیرون نیارد و چون خلال کند، اگر در میان جمعی بود، در خلال کردن توقف کند.

در هنگام غذا خوردن ابتدا فرد باید دست و دهان خود را بشوید و بعد در کناره سفره حاضر شود ، لقمه‌های خود را بزرگ نگیرد تا دهانش را بیش از اندازه باز نکند بلکه لقمه‌هایش در اندازه متوسط باشد و در غذا به دقت نگاه نکند و غذا را بونکند و قسمت‌های خوب غذارا تنها برای خودش نگذارد و اگر غذا کم است طوری غذا برای خود بکشد که به دیگران بیش از او برسد و در لقمه‌های دیگران دقت نکند و قبل از دیگران دست از خوردن بر ندارد حتی اگر سیر شده است آرام غذا خوردن را ادامه دهد تا دیگران نیز غذای خود را تمام کنند اگر در بین غذا خوردن به آب احتیاج پیدا کرد، آب را آهسته بخورد و هنگام خوردن غذا و نوشیدن آب از دهان خود صدا خارج نکند و اگر خواست از خلال دندان استفاده کند دقت کند که این کار را در بین جمع انجام ندهد.

آداب سخن گفتن .

آدمی، باید بسیار نگویید و سخن دیگری به سخن خود، قطع نکند و چیزی را که از غیر او پرسند، جواب نگویند. اگر کسی به جواب مشغول شود و او به جوابی بهتر از آن قادر باشد، صبر کند تا آن سخن تمام شود. سخنی که به او می‌گویند، تا تمام نشود به جواب مشغول نگردد. از غیبت و دروغ گفتن خودداری کند. باید که شنیدن او از گفتن او

نام و نام خانوادگی: **کلاس:**
آموزشگاه: **نوع آزمون:**
طرح سوال: **گروه فارسی ششم** زمان آزمون:

بیش تر بود، از حکیمی پرسیدند که چرا شنیدن تو از گفتن تو زیادت است؟ گفت: زیرا که مرا دو گوش داده اند و یک زبان، یعنی دو چندان که می گویی، می شنو.

انسان نباید زیاد سخن بگویید و سخن دیگران را با حرف خود قطع نکند و جز زمانی که از او چیزی می‌پرسند پاسخ ندهد. اگر کسی در حال پاسخ به سوالی است و او جواب را بهتر بلد است صبر کند تا شخص اول صحبت را خود را کامل کند. وقتی چیزی به او می‌گویند صبر کند تا سخن گوینده تمام بشود بعد پاسخ بدهد. غبیت نکند و دروغ نگویید. باید بیشتر از آنکه حرف می‌زنند گوش کند. از حکیمی پرسیدنند چرا تو بیشتر از آن که حرف بزنی گوش می‌کنی؟ گفت: چون به من دو گوش و یک زبان داده اند و این به این معنی است که دو برابر آن که حرف می‌زنی گوش کن.

دادند دو گوش و یک زبانت؛ ز آغاز / یعنی که دو بشنو و یک بیش مگوی

از ابتدای آفرینشت به تو دو گوش و یک زبان داده اند و این به آن معنی است که دو برابر آن مقداری که حرف میزني گوش کن.

زیان‌های زبان

بدان که آفات زبان، بسیار است و زیان های آن بیشمار؛ از این است که ثواب خاموشی و فواید آن بینهاست بود و هر که خاموشی اختیار کند، رستگار شود و از رسول - صلی الله علیه وآل‌ه- پرسیدند که کدام عمل فاضل تر؟ زبان از دهان بیرون آورد و انگشت بر آن نهاد، یعنی خاموشی! و فرمود که بیشتر خطاهای فرزندان آدم در زبان وی است و گفت هر که به خدای تعالی و به قیامت ایمان دارد، باید که جز از سخن خیر نگوید یا خاموش نشیند.

آگاه باش که آسیب های زبان بسیار است و ضرر های آن بیشمار است. به همین دلیل است که ثواب سکوت و فایده های آن بسیار زیاد است. هر کسی که سکوت کند رستگار می شود. و از پیامبر اکرم - سلام خدا بر او خاندانش - پرسیدنند که چه کاری از همه کارها بهتر است؟ زبانش را از دهان بیرون آورد و انگشت خود را بر آن گذاشت، یعنی سکوت و فرمود که بیشتر اشتباهات انسان ناشی از زبان اوست. گفت هر کس که به خداوند بلند مرتبه و روز قیمتات باور داشته باشد باید که همیشه سخنانی که می گویند راست باشد و یا اینکه سکوت کند.

خود ارزیابی

سوال ۱: چند مورد از آداب طعام خوردن را بیان کنید؟ شستن دست و دهان قبل از غذا خوردن، لقمه بزرگ بر نداشتن، بو نکردن غذا، نگاه نکردن به غذا و لقمه‌ی دیگران، عجله نکردن در خوردن، صحبت نکردن هنگام غذا خوردن، استفاده نکردن از خلال دندان در جمع، تمام نکردن غذا قبل از دیگران، اگر غذا کم بود طوری غذا بکشد که به دیگران بیشتر برسد.

سوال ۲: چرا کسی که جواب بهتری می‌داند باید صبر کند تا پاسخ دیگران تمام شود؟

زیرا باید احترام کسی که سخن می‌گویند را نگه داشت.

سوال ۳: چرا پیشتر خطاهای فرزند آدم در زبان اوست؟

زیرا از قدیم گفته‌اند زبان کوچک است اما گناهانش بزرگ. گناهانی چون غیبت، تهمت، دروغ گویی، توهین، خبر چینی و... با زبان انجام می‌شود.

نام و نام خانوادگی: **کلاس:**
نوع آزمون: آموزشگاه: طراح سوال: **گروه فارسی ششم** زمان آزمون:

کارگاه درس پژوهی نویسندها

سوال ۱: درباره‌ی «آداب سخن گفتن» در خانه، مدرسه و در جمیع دوستان، گفت و گو کنید.

می‌توان به کم گویی، گزیده گویی، قطع نکردن صحبت دیگران، کم گویی و گزیده گویی، طولانی نکردن سخن و خلاصه و مفید صحبت کردن، عدم پاسخ به سوالی که از کسی دیگر پرسیده شده، احترام به نظر و عقیده دیگران، عدم مجادله و بحث‌های بی‌مورد و بی‌فائیده، دوری از غبیت و دروغ در کلام

سوال ۲: چند مورد از آداب طعام خوردن را که در درس به آنها اشاره شده است، بیان کنید.

شستن دست و دهان قبل از غذا خوردن، لقمه بزرگ بر نداشتن، بو نکردن غذا، نگاه نکردن به غذا و لقمه‌ی دیگران، عجله نکردن در خوردن، صحبت نکردن هنگام غذا خوردن، استفاده نکردن از خلال دندان در جمع، تمام نکردن غذا قبل از دیگران، اگر غذا کم بود طوری غذا بکشد که به دیگران بیشتر پرسد.

سوال ۳: عبارت «هر که خاموشی اختیار کند، رستگار شود» در مورد چه کسانی به کار برده می‌شود؟

در مورد همه‌ی افراد، هر چند افرادی که عادت به پرگویی داشته و از آفات زبان و زیان‌های بی‌شمار آن اطلاعی ندارند باید به این جمله پیشتر توجه کنند.

معنی ایات

علی آن شیر خدا شاه عرب / الفتی داشته با این دل شب

حضرت علی در راه خدا مانند شیر شجاع می‌جنگید و در میان اعراب برترین مرد بود با تاریکی شی انس داشت.

شب ز اسرار علی آگاه است / دل شب محرم سر الله است

حضرت علی چون در تاریکی شب با خداوند راز و نیاز می‌کرد، شب از رازهای او آگاه است و محروم اسرار خداوند است.

شب شنفته است مناجات علی / جوشش چشمہ ی عشق از لی

شب دعاها و راز و نیاز های علی با خداوند را شنیده است که مانند چشمه ای همیشگی در وجود او می جوشیده است.

کلماتی چو دُر آویزه ی گوش / مسجد کوفه هنوز مدهوش

سخنان حضرت علی مانند مروارید گران بها هنوز در گوش مسجد کوفه مانده است.

خورشید از افق بالا آمد و تا وسط آسمان رسید و چشم علی همچنان بیدار است و خواب به آن نرسیده است. (همچنان مشغول عبادت خداوند بود.

ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام پتیمان عرب

حضرت علی کسی است که به صورت فردی ناشناس در تاریکی شب برای یتیمان عرب غذا و آذوقه می‌برد.

عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگه پیغمبر

عاشقی که جان خودش را به خطر انداخت و در رختخواب پیامبر(ص) خواید. (اشارة به خوابیدن علی(ع) در رختخواب پیامبر برای نجات جان ایشان از دست مشرکان)

آن دم صبح قیامت تاثیر / حلقه‌ی در شد از او دامن گیر

آن سحرگاهی که مانند قیامت شگفت انگیز بود، حلقه‌ی در خواست از رفتن امام علی جلوگیری کند.

دست در دامن مولا زد در / که علی بگذر و از ما مگذر

نوع آزمون:	آموزشگاه:	نام و نام خانوادگی:
زمان آزمون:	طرح سوال: گروه فارسی ششم	کلاس:

حلقه‌ی در به لباس علی آویخت(انگار با خواهش می‌گفت): ای علی، از رفتن صرف نظر کن و از مقابل من عبور نکن.

شب روان، مست ولای تو علی / جان عالم به فدای تو علی
ای علی، عارفان مست و حیران دوستی و ولایت تو هستند و جان همه‌ی عالم فدای تو

ایستگاه اندیشه

سوال ۱: به نظر شما چرا زیبایی درونی بر زیبایی بیرون(ظاهری) برتری دارد؟

زیرا زیبایی ظاهری در گذر زمان، دچار فرسودگی شده و از بین می‌رود اما زیبایی درونی ماندگار است و بر ارزش آن رفته افزوده می‌شود.

سوال ۲: درباره‌ی حکایت، سعدی، در گروه خود، گفت و گو کرده، جمع بندی و نظرات را برای کلاس بازگو کنید.

ما نباید نیکی‌ها و محبت‌های فراوانی را که پدر و مادر در حق فرزندانشان انجام داده‌اند فراموش کنیم. همواره باید به سفارش‌ها و توصیه‌هایی که خداوند مهریان در مورد والدین کرده است توجه جدی نماییم. هر گاه والدین به ما به کهنسالی و پیری رسیدند با محبت و مهریانی با آنان رفتار کنیم. با آواز دلنشیین و محبت آمیز با آنان سخن بگوییم تا شاید بتوانیم اندکی از محبت‌های بی‌شمارشان را جبران نماییم و به این نکته توجه داشته باشیم که ناراحتی و رنجش والدین موجب بر انگیخته شدن خشم الهی شده و عقوبات سنگینی را به همراه خواهد داشت.